

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (ज्यौतिषम्) (प्रथमपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

आचार्यसेतुः (ज्योतिषम्) - प्रथमपत्रम्

विषयः - मुहूर्त्तचिन्तामणिः (शुभाशुभप्रकरणम्) पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः अङ्काः - 02 x 20 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. वेदाङ्गानि कानि ?
2. किन्नाम नक्षत्रम् ?
3. वेदाङ्गज्योतिषस्य रचनाकारः कः ?
4. पीयूषधाराटीकाकारः कः ? चतुराश्रमेषु श्रेष्ठः आश्रमः कः ?
5. मुहूर्त्तस्य परिभाषा देया ?
6. एकस्मिन्नहोरात्रे कति होराः भवन्ति ?
7. चरकरणानि कानि ?
8. ज्योतिषशास्त्रस्य प्रवर्तकाचार्याः कति ?
9. पूर्णातिथयः काः ?
10. क्षयमासस्य लक्षणं किम् ?
11. क्रूरग्रहाः के ?
12. दग्धयोगः कदा भवति ?
13. होलिकापर्वः कदा आचर्यते ?
14. होराशब्दस्य व्युत्पत्तिः का ?
15. मुहूर्त्तचिन्तामणेः रचनाकालः कः ?
16. एकस्य योगस्य मानं कियत् ?
17. तिथीशाः के ?
18. क्रकचयोगलक्षणं किम् ?
19. क्षौरकार्यं कस्यां तिथौ न कर्तव्यम् ?
20. रेखादेशाः के ?

21. शम्भुतिथिः का भवति ?
22. भद्रायोगः कदा भवति ?
23. एकस्मिन्नहोरात्रे कति मुहूर्ताः ?
24. महादानानि कति सन्ति ?
25. लुप्तसंवत्सरः कः ?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. क्षयमास-मलमासविषये लिखत ।
2. केचन पञ्चमुहूर्तग्रन्थपरिचयं कुरुत ।
3. मुहूर्तचिन्तामणेः ग्रन्थकर्तुः परिचयं विस्तरेण प्रपञ्चयत ।
4. मुहूर्तचिन्तामणेः मङ्गलाचरणं सविस्तारेण प्रतिपादयत ।
5. सिद्धयोगो नाम कः ? रव्यादिवासरेषु निन्द्यतिथयः तथा नक्षत्राणि कानि ?
6. पञ्चाङ्गदूषणानि सङ्गृह्य लिखत ।
7. सर्वार्थसिद्धयोगान् समूलं लिखत ।
8. शुभकृत्येषु वर्ज्यपदार्थान् संगृह्य व्याख्यात ।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. गुरुशुक्रयोः अस्ते निषेधकार्याणि कानि विस्तरेण लिखत ।
2. मुहूर्तचिन्तामणिग्रन्थपरिचयं विशदयत ।
3. प्रत्येकऋतुषु शुभोत्पातलक्षणं समूलं प्रपञ्चयत ।
4. चैत्रादिमासेषु शून्यतिथिविषयमाधिकृत्य निबन्धो लेख्यः।

Filename: आचार्यसेतु 1st
Directory: E:\Foundation of Distance\Setup of Distance of Distance\Academic
Development Center, Sringeri
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 11/14/2023 9:26:00 PM
Change Number: 21
Last Saved On: 12/5/2023 12:47:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 709 Minutes
Last Printed On: 12/5/2023 12:53:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,234 (approx.)
Number of Characters: 7,034 (approx.)